

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Notat til FT om høringssvar vedr. Europa-Kommissionens dekarboniseringspakke for brint- og gasmarkedet

Center
Center for Global
Klimahandling

Team
EU-grøn omstilling

Dato
29. juni 2021

J nr. 2021 - 1908

/ NABBE

Problem

Europa-Kommissionen gennemfører en offentlig høring af den kommende lovgivningspakke på gasområdet. Høringen gennemføres ved spørgeskema, hvortil Danmark svarer i et overordnet høringssvar.

Danske prioriteter for brint- og gasmarkedets dekarboniseringspakke

En effektiv grøn omstilling af gassystemet

- Modernisering af gasmarkslovgivning til at bidrage til dekarboniseringen af gassektoren gennem et marked for grønne gasser og gennem udfasning af fossil energi
- Der skal indarbejdes regler om rene brintsystemer i den eksisterende gasregulering
- Der skal sørges for lige og ensartede vilkår for forskellige typer af gas (harmonisering af klassifikation ift. klimavenlighed)
- Eksisterende viden og know-how i ENTSO-G skal udnyttes til at sikre den nødvendige planlægning i forhold til konvertering til brint og gaskvaliteternes sammenhæng.

Fælles regler for et gennemsigtigt og ikkediskriminerende brintmarked og andre grønne gasser

- Der skal udarbejdes regler for brintmarkedet, som passer til markedets modenhed
- Der skal sørges for tilstrækkeligt fleksible regler til at understøtte brintmarkedet
- Kompetencerne hos de nationale regulatorer skal udnyttes til at sikre tilstrækkelige fleksibilitet gennem mulighed for midlertidige undtagelser for det opstartende brintmarked
- Medlemsstater skal have frihed til at finde deres egne modeller for brintransmissionselskaber

Baggrund

El- og gasmarkedet har EU-retligt fulgtes ad med samme langsigtede mål – liberalisering, gennemsigtighed og fokus på grænseoverskridende handel. EU-reguleringen på elområdet blev revideret med vinterpakken fra 2017 og implementeret pr. 1. januar 2021. En tilpasning af gasmarksreguleringen har været planlagt gennem længere tid og forventes nu at blive præsenteret i slutningen af 2021. I mellemtiden er brint blevet et stadigt større emne i lyset af den grønne omstilling.

Der findes forskellige holdninger til brint og brintreguleringen. Det danske hørings-svar lægger sig op ad den danske position til EU-regulering af el- og gasmarkederne gennem de sidste ca. 25 år. Her fremhæves det, at brint bør ses som én af mulighederne for en grøn omstilling af gassektoren. Derudover holdes døren åben for, at der fortsat ikke er fundet en fælles løsning, der passer til alle medlemsstater. Hvorvidt, gassektoren skal konvertere sin infrastruktur til brintinfrastruktur, eller der kan iblandes ren brint i gasinfrastrukturen, er grundlæggende et spørgsmål om markedsefter-spørgsel. Disse spørgsmål er endnu ikke afklaret, men i de forskellige medlemsstater arbejdes der på at finde frem til gode svar – i dansk regi med hhv. en PtX-strategi og en gasstrategi. Udfordringen er dog, at der endnu ikke foreligger et endegyldigt svar, hvorfor en åben, realpolitisk tilgang bør anvendes.

Position

Danmark byder revisionen af gasmarkedslovgivningen velkommen og understreger, at en sådan revision skal bidrage til dekarboniseringen af EU's energisystem på linje med EU's klimamål. Derfor er den overordnede linje, at gasmarkedet skal moderniseres, således at det baner vej for et marked for grønne gasser såsom biogas og grøn brint og ved at udfase fossil energi, herunder ikke-dekarboniseret naturgas.

Naturgassystemet skal konverteres til at kunne varetage brug af biogas og brint. Især biogas har vi erfaring med i Danmark, hvorfor det fremhæves, at gasmarkedslovgivning skal kunne varetage forskellige scenarier, da f.eks. grøn biogas (metan) kan iblandes fossil gas.

Danmark har draget nytte af fælleseuropæiske regler på hhv. el- og gasområdet. Det vægtes højt, at også brint bliver underlagt sådanne fælleseuropæiske regler for, at den grønne omstilling af gassektoren sker på en omkostningseffektiv måde.

For at sikre, at der er fokus på det langsigtede mål – et velintegreret, likvidt og konkurrencebaseret brintmarked – foreslås det at indarbejde brint i den eksisterende gasregulering. Begrundelsen er dels, at gasreguleringen allerede indeholder grundlæggende god konkurrenceregulering, men også dels at både brint og (metan)gas kan transporteres og lagres i den samme type infrastruktur. Det vurderes derfor, at der er væsentlig viden at hente i den eksisterende gassektor, der til daglig arbejder med både rørtransport og lagring af store energimængder.

Indarbejdelsen af brint i den eksisterende gasregulering, medfører også at gastransmissionsselskaber som Energinet og deres europæiske sammenslutning, ETNSO-G, får et ansvar for at drive brintmarkedet frem.

Indarbejdelsen i den eksisterende gasregulering skal dog ikke nødvendigvis medføre, at den fulde pakke af "hårde" regler skal pålægges brintsektoren. Her kan kompetencerne og kendskabet hos de nationale regulatorer med fordel udnyttes til at indrømme midlertidige undtagelser fra den fulde reguleringspakke, for at brintmarkedet kan komme op at køre.

Indarbejdelsen og ovenstående vil også tage højde for forskellige tempi i en grøn omstilling. Samtidig er det vigtigt at sikre, at der er ensartede og lige vilkår ift. gasser af forskellig oprindelse, så der ikke sættes tekniske begrænsninger for indpasning af VE-gasser. Kun gennem harmoniserede standarder, kan der handles på tværs af grænserne.